

LISSE

Hovenier André Beijk verwijdert uitgebloeide narcissen uit een bloemperk. Als eind mei de Keukenhof dichtgaat, moet hij 'echt wennen'

Besmet met bollenvirus

De medewerkers van de Keukenhof moeten 'twee maanden knallen'. Voor veel buitenlandse toeristen zijn zij de eerste en enige indruk van Nederland

Nele Lodewijckx Foto's Marco Hillen

In de winter runt hij een skischool in Oostenrijk, maar elk voorjaar is hij te vinden in Lisse. Dan werkt Gertjan Smit (29) op de Keukenhof, Nederlands beroemde uithangbord. 'Dat is twee maanden knallen,' zegt de stafmedewerker. In de acht weken tussen 22 maart en 20 mei, wanneer de Keukenhof open is voor het publiek, telt het personeel 850 mensen. De grootste bloembollententoonstelling ter wereld trekt jaarlijks zo'n 800.000 bezoekers, van wie 80 procent uit het buitenland komt. De medewerkers van de Keukenhof zijn voor die toeristen de ambassadeurs van Nederland. Er is personeel nodig voor de kassa's, de informatiebalie, de souvenirwinkel, de horeca, als parkeerwacht bij de bussen en voor surveillance in het park. Als het park

eind mei weer sluit, blijven er slechts veertig medewerkers over die in vaste dienst zijn: dertig in de tuin en tien op kantoor. Bij de ingang staat een vrouw die moeilijk ter been is. Toch maar een rolstoel? Er is – heel Nederlands – een scootmobiel voorhanden. Haar tienerdochters doen lacherig. 'Ermee rijden is helemaal niet moeilijk,' zegt parkwacht Carla Hoejenbos-Geertsen (58). 'Probeert u het even. Ik garandeer u dat u niet meer zonder wilt.' Hoejenbos gaat een klein kantoortje binnen en rijdt even later naar buiten met de scootmobiel. Na een korte instructieronde tuft de vrouw tevreden weg. 'Wat zei ik?' lacht de parkwacht. Hoejenbos is hoofd van de opzichters bij de ingang waar de touringcars aankomen – voor

auto's is een aparte ingang. Bezoekers kunnen bij haar voor alles terecht. 'Voor als ze oma en opa kwijt zijn, de toiletten niet kunnen vinden, kaartjes willen posten en de postbus zoeken. Of een aspirine willen.'

Een eindje verderop, voor de fontein met de eerste bloemperken, staan de studenten Nina Dijkstra (18) en Tessa Antoni (20). Vandaag heten ze allebei Jacoba. In middeleeuwse kleren staan ze klaar om met toeristen op de foto te gaan. Die staan in de rij. De Keukenhof dankt zijn naam aan het feit dat gravin Jacoba van Beieren (1401-1436) hier kruiden liet kweken voor gebruik in haar keuken in het nabijgelegen slot. Is het koud, dan dragen 'de Jacoba's' snowboots en thermo-ondergoed onder de jurk.

Nina Dijkstra (links) en Tessa Antoni (rechts) verkleed als Jacoba van Beieren. De vijftiende-eeuwse gravin liet in dit park keukenkruiden kweken

En als het warm is, een bikini. ‘Je ziet er toch niets doorheen,’ zegt Dijkstra.

Rijk word je niet van het werk in de Keukenhof. ‘Maar het is vreselijk leuk,’ vertelt parkwacht Hoejenbos, die de ingang overziet op een paar meter van de Jacoba’s. ‘Kijk nou toch,’ wijst ze enthousiast op het enorme aantal toeristen in het park: ‘Hypermesjoke!’ Ze werkt hier nu negen jaar. ‘Via de buurvrouw. En ik heb ook een aantal vriendinnen aangestoken met het Keukenhofvirus,’ lacht ze. De rest van het jaar doet ze marktonderzoek en werkt ze in de naschoolse opvang.

Bij de ingang is de kantine voor de touringcarchauffeurs en de reisleiders. Ze kunnen er koffie of soep krijgen en ’s middags is er soms een broodje gehaktbal. Jan Wassenaar (77), gepensioneerd bloembolleninspecteur, kent ze allemaal. Hij werkt al bijna dertien jaar op de Keukenhof, waarvan elf jaar als buswachter. ‘Sommige reisleiders zeggen tegen hun toeristen wanneer ze de parking oprijden: “Achter de bocht ziet u buswachter Jan Wassenaar in zijn hok.”’

Hij kan groeten in 23 talen. ‘Dat zijn alle nationaliteiten die met de bus komen,’ vertelt hij. En als er Schotten komen, zingt hij speciaal *The flower of Scotland* op de bus. ‘Iedereen moet dan janken, omdat een Neder-

lander hun lied zingt,’ vertelt hij met zichtbare pret. Met zijn witte baard is hij gewild fotografisch materiaal. ‘Maar met Japanners moet je opletten. Als je het één keer toelaat, staan alle mensen uit de bus in de rij voor een foto met mij.’

‘Opa al gevonden?’ roept André Beijk (57), hoofd van de hoveniers, vanuit het bloemperk waaruit hij uitgebloeide narcissen verwijderd. Een blond jongetje aan de hand van zijn oma zwaait terug. ‘Ja hoor,’ roept oma. Beijk werkt 25 jaar voor de Keukenhof. Hij

‘Als je het één keer toelaat, staan alle Japanners in de rij voor een foto met mij’

is in vaste dienst. ‘Als het park weer dicht gaat voor publiek is het echt weer even wennen,’ verzucht hij. Wat volgt er na de ‘showtijd’, zoals de bezoekersweken worden genoemd? Dan worden de kassen leeggeruimd en gaan de bollen uit de grond. In oktober moeten alle nieuwe bollen zijn geplant. ‘Het zijn voorjaarsbloemen, maar je plant ze in het najaar,’ zegt Beijk. Wekenlang zijn 25 mensen bezig bol voor bol in de grond te

stoppen. In totaal zo’n zeven miljoen stuks. Het is het leukste werk ter wereld, vindt Beijk. ‘Als je ziek wordt in je hoofd moet je tussen de bomen werken,’ lacht hij. Dat maakt weer helder.

Gaat er wel eens iets helemaal mis? ‘Een strenge winter kan de bloei vertragen,’ vertelt Beijk. ‘Of het gebeurt soms dat het gras, dat elk jaar opnieuw wordt ingezaaid, nog niet helemaal klaar is.’

‘Mevrouw, kunt u onmiddellijk uit het bloemperk komen?’ Stagiair Emilie Zonneville (21) die aan de hotelschool in Maastricht studeert, moet tijdens een surveillance door het park de ene na de andere bezoeker van de grasmatten halen. ‘Maar dit slaat werkelijk alles. Iemand die tussen de bloemen gaat staan, mag je eigenlijk het park uitzetten,’ zegt ze verontwaardigd. Ze wijst op modderige plekken in het gras. ‘Dat komt doordat mensen erover lopen.’

Bezoekers komen steeds vaker uit India, China en Taiwan. En uit Japan natuurlijk. Japanners zijn er altijd. Busladingen vol. ‘Vanochtend stonden hier al om kwart voor acht bussen met Japanners. In de stromende regen,’ zegt stafmedewerker Gertjan Smit. Ze bleven maar een half uur. Smit: ‘We zeggen weleens: “Van hoe verder ze komen, hoe korter ze blijven.”’ ■